

Indicatoren JGZ-richtlijn

Lengtegroei

Rapport voor:	ZonMw
Datum	9 augustus 2018
Auteurs	E. Vlasblom R. van Zoonen C. Lanting
Projectnummer	060.21575
Rapportnummer	R10863
Contact TNO	E. Vlasblom
Telefoon	088-8866091
E-mail	eline.vlasblom@tno.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Doelstelling	2
3	Methode	3
3.1	Formulering conceptindicatoren	3
3.2	Commentaarrronde	3
3.3	Formulering definitieve indicatoren	3
4	Resultaten	5
4.1	Formulering conceptindicatoren	5
4.2	Commentaarrronde	5
4.3	Definitieve set indicatoren	5
5	Conclusies en aanbevelingen	12
5.1	Conclusies	12
5.2	Kanttekeningen	12
5.3	Aanbevelingen m.b.t. Richtlijn Lengtegroei	12
6	Referenties	13

1 Inleiding

In 2016 is in opdracht van ZonMw gestart met de ontwikkeling van de JGZ-richtlijn Lengtegroei die naar verwachting begin 2019 wordt gepubliceerd [1]. In het kader van de richtlijnontwikkeling wordt een set indicatoren vastgesteld waarmee het gebruik van deze richtlijn op organisatieniveau en landelijk niveau inzichtelijk kan worden gemaakt. Een indicator is een meetbaar aspect van de geleverde zorg (in maat en getal uit te drukken) en heeft een signalerende functie voor de kwaliteit van de geleverde zorg [2,3]. Er zijn drie typen indicatoren:

- > Structuurindicatoren: zij beschrijven de organisatie van zorg of kwaliteit van de zorgsetting, zoals de beschikbaarheid van voorzieningen of gemaakte afspraken tussen zorgverleners.
- > Procesindicatoren: zij beschrijven het handelen van de professional, zoals verrichtte diagnostiek of behandeling.
- > Uitkomstindicatoren: zij geven de effectiviteit van de zorg of het behandelresultaat weer, zoals het percentage kinderen dat een afwijkende lengtegroei heeft.

JGZ-organisaties kunnen met indicatoren de door hen geleverde zorg door de tijd heen monitoren. Ook kunnen zij verschillende locaties binnen hun organisatie met elkaar vergelijken. Wanneer de indicatoren worden gebruikt in een landelijke benchmark, kunnen JGZ-organisaties hun eigen geleverde zorg vergelijken met die van andere JGZ-organisaties. Tevens krijgen landelijke organisaties, zoals de beroepsorganisaties, het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid of de Inspectie voor de Gezondheidszorg inzicht in de door JGZ-organisaties geleverde zorg.

Bij het gebruik van indicatoren is het belangrijk telkens het doel ervan voor ogen te houden: ze hebben een signalerende functie over een beperkt deel van de kernaanbevelingen uit een richtlijn [3]. Indicatoren geven geen zicht op hoe de zorg is uitgevoerd en ze geven de professional geen persoonlijke feedback op zijn/haar handelen [4,5]. In principe zijn alle kernaanbevelingen uit een richtlijn meetbaar en is het ook mogelijk de professional of organisatie van persoonlijke feedback te voorzien, maar daar zijn veelal andere methoden voor dan indicatoren [4].

2 Doelstelling

Het doel is het ontwikkelen van een set indicatoren waarmee de uitvoering van de JGZ-richtlijn Lengtegroei binnen de JGZ praktijk geëvalueerd kan worden. Hierbij is rekening gehouden met de randvoorwaarden in de ZonMw programmatekst [6]. Deze zijn:

- > De indicatoren worden methodisch ontwikkeld, mede door JGZ-professionals.
- > De set wordt gebaseerd op de kernaanbevelingen uit de richtlijn. Deze worden, zoals bij iedere JGZ-richtlijn, opgesteld door de ontwikkelgroep.
- > De set bestaat uit procesindicatoren en – indien mogelijk – uitkomstindicatoren (zie inleiding).

- > De indicatoren sluiten aan bij de Basisdataset (BDS) van het Digitale Dossier JGZ (DD JGZ).
- > De set heeft een beperkte omvang.

3 Methode

De ontwikkeling van de set indicatoren vond methodisch plaats [3,5] en bestond uit drie fasen: 1) formulering van concept indicatoren, 2) het voorleggen van de conceptindicatoren aan JGZ-professionals en 3) formulering van de definitieve set indicatoren.

3.1 Formulering conceptindicatoren

De (kern)aanbevelingen zoals verwoord door de ontwikkelaars aan het begin van ieder thema hoofdstuk vormden de basis.

Verdere reductie van kernaanbevelingen vond plaats door twee personen (EV en RvZ). Omdat de richtlijn is opgesteld aan de hand van thema's, komen dezelfde aanbevelingen op verschillende plekken terug. Dubbele aanbevelingen werden eerst verwijderd. Uitgangspunt voor een verdere selectie waren:

- > De kernaanbeveling moet specifiek zijn voor de richtlijn Lengtegroei. Daarmee vervallen aanbevelingen over het functioneren van de JGZ in het algemeen (bijv. ga in op de vragen of zorgen die ouders of kinderen zelf hebben).
- > De kernaanbeveling moet te operationaliseren zijn. Daarmee vervallen aanbevelingen als "Bij twijfel kunt u".
- > In deze fase werd nog geen reductie gedaan op meetbaarheid via het DD JGZ.

Vervolgens werd voor iedere kernaanbeveling een conceptindicator opgesteld (EV, RvZ en CL). Hierbij werden een teller en noemer apart benoemd, zodat duidelijk wordt welke gegevens uit het DD JGZ gehaald moeten worden.

3.2 Commentaarronde

De concept indicatoren werden in een schriftelijke ronde voorgelegd aan een jeugdartsen. Alle JGZ-professionals ontvingen een financiële compensatie voor hun bijdrage. De deelnemers gaven per indicator een rapportcijfer (0= totaal niet relevant; 10= uiterst relevant) voor de relevantie van de indicatorinformatie als graadmeter voor de kwaliteit van de geleverde zorg. Ze werden gevraagd hun antwoord in een toelichting te motiveren. Daarnaast gaven ze per indicator een beoordeling van de registreerbaarheid in het digitale dossier (goed; matig; slecht; onmogelijk), waarbij het eigen DD JGZ het uitgangspunt vormde. Als laatste werd gevraagd of men kernaanbevelingen uit de richtlijn miste, waarvoor een indicator opgesteld zou moeten worden.

3.3 Formulering definitieve indicatoren

Bij het verwerken van de beoordelingen is eerst gekeken naar gemiddelde scores en de mate van overeenstemming tussen de beoordelaars. Bij een gemiddelde score hoger dan 7,0 werd de indicator vastgesteld als zijnde relevant. Voor de relevant beoordeelde indicatoren is vervolgens gekeken of de indicator meetbaar is via de BDS. Wanneer dit niet het geval is, werd de indicator alsnog niet opgenomen in de definitieve set.

Op basis van het commentaar zijn de indicatoren bijgesteld en in aparte tabellen beschreven waarin per indicator werd aangegeven:

- a) titel van de indicator;
- b) kernaanbeveling waarop indicator is gebaseerd;
- c) bron kernaanbeveling (hoofdstuk in richtlijn);
- d) type indicator (proces of uitkomst);
- e) waarom belangrijk;
- f) Omschrijving indicator;
- g) teller en noemer;
- h) toelichting.

4 Resultaten

4.1 Formulering conceptindicatoren

Na correctie voor dubbele aanbevelingen, selectie op specificiteit voor de richtlijn Lengtegroei en operationaliseerbaarheid, bleven acht kernaanbevelingen over waarvoor conceptindicatoren werden ontwikkeld. Drie kernaanbevelingen werd verder onderverdeeld in sub-indicatoren.

4.2 Commentaarronde

Van vijf van de zeven referenten is een beoordeling van de conceptindicatoren ontvangen. Alle conceptindicatoren (op één na) werden met een gemiddelde van 7,0 of hoger beoordeeld op relevantie. Er werd slechts één keer een onvoldoende (een 3,0) gegeven aan één indicator. De conceptindicator 7 "Nagaan en registreren puberteitsontwikkeling ouders en lengte van tweedegraadsfamilieleden in het DD JGZ, indien de lengte van het kind afwijkend is." kreeg gemiddeld een 6,8 en werd daarom als onvoldoende relevant beschouwd en om deze reden weggelaten uit de definitieve set indicatoren.

De referenten verschilden in hun beoordeling van de registreerbaarheid in het DD JGZ op basis van vrije tekstvelden. Sommigen vonden de open tekstvelden hiervoor geschikt terwijl anderen beargumenteerden dat in open tekstvelden niet uniform wordt geregistreerd. In geval van verschil in beoordeling gaf de inhoudelijke motivatie de

doorslag en werd de registreerbaarheid door twee personen (EV en RvZ) op basis van consensus vastgesteld.

4.3 Definitieve set indicatoren

Er werden drie indicatoren in de definitieve set opgenomen. Hieronder staat welke indicatoren in de definitieve set werden opgenomen en hoe deze geregistreerd kunnen worden in de huidige BDS.

Definitieve indicator 1 Meet de lengte op de aangegeven contactmomenten	
Kernaanbeveling	<p>Meet de lengte op de volgende momenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 0-6 weken: minimaal één keer • 6 weken tot 12 maanden: minimaal 3 keer verspreid over het eerste jaar (één lengtemeting minimaal in het tweede halfjaar) • 1 t/m 2 jaar: minimaal twee keer • 3 t/m 6 jaar: minimaal twee keer • 8-9 jaar: minimaal één keer • 12-14 jaar: minimaal één keer
Bron	Thema 2. Monitoren van de lengtegroei en het signaleren van een afwijkende lengtegroei.
Type indicator	Procesindicator
Waarom belangrijk	<p>In de JGZ-richtlijn Lengtegroei [1] wordt aanbevolen dat de lengte een specifiek aantal keer wordt gemeten tussen bepaalde leeftijden. Op deze wijze kunnen kinderen met een afwijkende lengtegroei tijdig worden opgespoord en worden verwezen.</p> <p>Deze indicator is door de referenten als relevant beoordeeld (gemiddelde beoordeling 9,4).</p>
Omschrijving indicator(en)	<p>Deze kernaanbeveling valt uitéén in zes sub indicatoren A t/m F:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. % kinderen waarvan tussen de 0-6 weken minimaal één keer de lengte aantoonbaar gemeten is. B. % kinderen waarvan tussen de 6 en 12 maanden minimaal drie keer de lengte is gemeten door de JGZ C. % kinderen waarvan tussen de 1 t/m 2 jaar minimaal twee keer de lengte is gemeten door de JGZ D. % kinderen waarvan tussen de 3 t/m 6 jaar minimaal twee keer de lengte is gemeten door de JGZ E. % kinderen waarvan tussen de 8-9 jaar minimaal één keer de lengte is gemeten door de JGZ F. % kinderen waarvan tussen de 12-14 jaar minimaal drie keer de lengte is gemeten door de JGZ
Teller	<ul style="list-style-type: none"> A. Aantal kinderen waarvan tussen de 0-6 weken minimaal één keer de lengte aantoonbaar gemeten is. B. Aantal kinderen waarvan tussen de 6 en 12 maanden minimaal drie keer de lengte is gemeten door de JGZ C. Aantal kinderen waarvan tussen de 1 t/m 2 jaar minimaal twee keer de lengte is gemeten door de JGZ D. Aantal kinderen waarvan tussen de 3 t/m 6 jaar minimaal twee keer de lengte is gemeten door de JGZ E. Aantal kinderen waarvan tussen de 8-9 jaar minimaal één keer de lengte is gemeten door de JGZ

	F. Aantal kinderen waarvan tussen de 12-14 jaar minimaal drie keer de lengte is gemeten door de JGZ
Noemer	<ul style="list-style-type: none"> A. Aantal kinderen tussen de 0 en 6 weken oud B. Aantal kinderen tussen de 6 en 12 maanden oud C. Aantal kinderen tussen de 1 t/m 2 jaar oud D. Aantal kinderen tussen de 3 t/m 6 jaar oud E. Aantal kinderen tussen de 8-9 jaar oud F. Aantal kinderen tussen de 12-14 jaar
Toelichting	Elke keer dat de lengte wordt gemeten, wordt de lengte geregistreerd in het DD JGZ. In combinatie met de leeftijd op het moment van de meting, is deze indicator goed te meten.

BDS Rubriek	BDS Element	Registratie
Groei: R027	Lengte: 235	Registreer de lengte van het kind
Persoonsgegevens: R003	Geboortedatum: 20	Vul de geboortedatum in

Definitieve indicator 2	
Meet de lengte van de ouders of vraag de paspoortlengte van de ouders na en registreer hoe die gemeten is.	
Kernaanbeveling	De lengte van de biologische ouders dient door de JGZ gemeten te worden, bij voorkeur tijdens het eerste bezoek aan het consultatiebureau en genoteerd te worden in het Digitaal Dossier JGZ (DD JGZ). Indien het niet mogelijk is de lengte te meten dient naar de vermeende paspoortlengte (anamnestisch) gevraagd te worden, ook al zijn deze gegevens minder betrouwbaar. Er dient geregistreerd te worden of de lengte gemeten of anamnestisch is.
Bron	Thema 2. Monitoren van de lengtegroei en het signaleren van een afwijkende lengtegroei.
Type indicator	Procesindicator
Waarom belangrijk	In de JGZ-richtlijn Lengtegroei [1] wordt aanbevolen de lengte van de ouders te meten, of de paspoortlengte van de ouders na te vragen en te registreren hoe die gemeten is. Op deze wijze kan er een betrouwbare schatting worden gemaakt voor de schatting van de eindlengte. Deze indicator is door de referenten als relevant beoordeeld (gemiddelde beoordeling 8,2).
Omschrijving indicator(en)	Deze kernaanbeveling valt uitéén in drie sub indicatoren A t/m C: A. % van kinderen waarvan de lengte van de biologische moeder geregistreerd staat in het DD JGZ B. % van kinderen waarvan de lengte van de biologische vader geregistreerd staat in het DD JGZ C. % van geregistreerde lengtemetingen van de biologische ouders waarbij is geregistreerd of deze is gemeten door de JGZ of anamnestisch is verkregen
Teller	A. Aantal kinderen in zorg waarvan de lengte van de biologische moeder geregistreerd staat in het DD JGZ B. Aantal kinderen in zorg waarvan de lengte van de biologische vader geregistreerd staat in het DD JGZ C. Aantal geregistreerde lengtemetingen van de biologische ouders waarbij is geregistreerd of deze is gemeten door de JGZ of anamnestisch is verkregen
Noemer	Aantal kinderen van 0-18 jaar in zorg
Toelichting	De lengte van de ouders, en hoe deze verkregen is, kan geregistreerd worden in het DD JGZ. Op basis van deze gegevens is deze indicator goed meetbaar. Hoewel alle referenten aangeven dat deze gegevens belangrijk zijn, merken zij op dat het vaak niet gedaan wordt. Bijvoorbeeld de CB-assistenten geven aan dat zij hier geen tijd voor hebben.

BDS Rubriek	BDS Element	Registratie
Erfelijke belasting en ouderkenmerken: R012	biologische moeder: 238	Registreer de lengte van de moeder
	Methode lengtemeting: 241	Noteer: gemeten: 1 anamnestisch: 2
	Lengte biologische vader:240	Registreer de lengte van de vader
	Methode lengtemeting: 241	Noteer: gemeten: 1 anamnestisch: 2

Definitieve indicator 3
Verwijzen bij een afwijkende lengtegroei volgens de verwijscriteria

Kernaanbeveling	Het verdient aanbeveling de verwijscriteria (zie bijlage 1) te hanteren bij een afwijkende lengtegroei.
Bron	Thema 4. Verwijzen bij afwijkende lengtegroei
Type indicator	Procesindicator
Waarom belangrijk	In de JGZ-richtlijn Lengtegroei [1] wordt aanbevolen kinderen met een afwijkende lengtegroei (zie bijlage 1) te verwijzen. Deze indicator is door de referenten als relevant beoordeeld (gemiddelde beoordeling 8,8).
Omschrijving indicator(en)	% kinderen die zijn verwezen voor hun lengtegroei van de kinderen met een afwijkende lengtegroei (zie bijlage 1),
Teller	Aantal verwezen kinderen voor een afwijkende lengtegroei
Noemer	Aantal kinderen met een afwijkende lengtegroei volgens de verwijscriteria (zie bijlage 1)
Toelichting	Het is mogelijk te registreren dat een kind verwezen wordt vanwege de lengtegroei.

BDS Rubriek	BDS Element	Registratie
Conclusies en vervolgstappen: R047	Indicatie: 485	Lengte: 08, 08
	Interventie: 483	Registreer: Verwijzing: 06

Eén indicator werd beoordeeld als niet relevant en niet registreerbaar. De overige indicatoren werden relevant geacht, maar niet voldoende registreerbaar in het huidige DD JGZ.

Hieronder staat per conceptindicator in de rubriek “toelichting” de reden beschreven waarom de indicator niet is opgenomen in de definitieve set.

Conceptindicator 4 Herhaal de lengtemeting als die afwijkend is.	
Kernaanbeveling	Herhaal de lengtemeting één keer indien er een afwijkende lengtemeting is, om er zeker van te zijn dat de afwijkende lengtemeting niet berust op een meetfout.
Bron	Thema 2. Monitoren van de lengtegroei en het signaleren van een afwijkende lengtegroei.
Type indicator	Procesindicator
Waarom belangrijk	In de JGZ-richtlijn Lengtegroei [1] wordt aanbevolen de lengtemeting te herhalen, om er zeker van te zijn dat de afwijkende lengtemeting niet berust op een meetfout. Op deze wijze kunnen verwijzingen die berusten op meetfouten worden voorkomen Deze indicator is door de referenten als relevant beoordeeld (gemiddelde beoordeling 9,2).
Omschrijving indicator(en)	% lengtemetingen met als uitkomst “afwijkend” (volgens verwijscriteria, zie bijlage 1) waarbij een herhaling van de lengtemeting heeft plaatsgevonden.
Teller	Aantal aantoonbare herhalingen van de lengtemeting

Noemer	Aantal lengtemetingen met als uitkomst "afwijkend" (volgens verwijscriteria, zie bijlage 1)
Toelichting	Op dit moment is niet te registreren of de meting herhaald is of niet. In het DD JGZ wordt alleen de gecorrigeerde meting bewaard, als er een herhaalde meting heeft plaatsgevonden.

Conceptindicator 5 Gebruik bij een kind met een migratieachtergrond de etnische specifieke groeidiagram bij een lengte SDS van $>+2$ of <-2	
Kernaanbeveling	Gebruik bij een kind met een migratieachtergrond dat meer dan twee standaarddeviaties afwijkt ten opzichte van het gemiddelde van de curve ($>+2$ of <-2 SDS), de etnisch-specifieke groeidiagram (zie www.tno.nl/groei , en https://growthanalyser.org/), of de internationale WHO groeidiagrammen.
Bron	Thema 2: Monitoren van de lengtegroei en het signaleren van een afwijkende lengtegroei
Type indicator	Procesindicator
Waarom belangrijk	In de JGZ-richtlijn Lengtegroei [1] wordt aanbevolen bij een kind met een migratieachtergrond de etnische specifieke groeidiagram bij een lengte SDS van $>+2$ of <-2 te gebruiken, omdat kinderen met een migratieachtergrond vaak een ander groeipatroon hebben dan kinderen met een Nederlandse achtergrond. Op deze wijze kunnen kinderen met een migratieachtergrond en een afwijkende lengtegroei tijdig worden opgespoord en worden verwezen. Deze indicator is door de referenten als relevant beoordeeld (gemiddelde beoordeling 8).
Omschrijving indicator(en)	% kinderen met een migratieachtergrond (één of beide ouders zijn niet in Nederland geboren), waarbij een etnisch-specifiek groeidiagram gebruikt wordt bij een lengte SDS van $>+2$ of <-2
Teller	Aantal kinderen waarbij aantoonbaar een relevant etnisch-specifiek groeidiagram of de internationale WHO groeidiagrammen gebruikt worden.
Noemer	Aantal kinderen met een migratieachtergrond (één of beide ouders zijn niet in Nederland geboren) en lengte SDS van $>+2$ of <-2 .
Toelichting	In het DD JGZ is op dit moment niet te registreren of het etnisch specifieke groeidiagram is gebruikt. Om deze reden is deze indicator niet opgenomen in de uiteindelijke indicatorenset.

Conceptindicator 6 Gebruik voor tweelingen, prematuren en voor kinderen met het Downsyndroom de specifieke groeidiagrammen.	
Kernaanbeveling	Gebruik voor tweelingen, prematuren en voor kinderen met het Downsyndroom de specifieke groeidiagrammen.
Bron	Thema 2: Monitoren van de lengtegroei en het signaleren van een afwijkende lengtegroei.
Type indicator	Procesindicator
Waarom belangrijk	In de JGZ-richtlijn Lengtegroei [1] wordt aanbevolen voor tweelingen, prematuren en voor kinderen met het Downsyndroom de specifieke groeidiagrammen te gebruiken, omdat deze kinderen vaak een ander groeipatroon hebben dan kinderen. Deze indicator is door de referenten als relevant beoordeeld (gemiddelde beoordeling 7,6).

Omschrijving indicator(en)	% kinderen waarbij de specifieke groeidiagrammen van tweelingen, prematuren en voor kinderen met het Downsyndroom gebruikt worden
Teller	Aantal kinderen waarbij aantoonbaar de specifieke groeidiagrammen voor tweelingen, prematuren en voor kinderen met het Downsyndroom werden gebruikt
Noemer	Aantal tweelingen, prematuren en kinderen met het Downsyndroom in zorg
Toelichting	In het DD JGZ is op dit moment niet te registreren of de specifieke groeidiagrammen voor tweelingen, prematuren en voor kinderen met het Downsyndroom werden gebruikt. Om deze reden is deze indicator niet opgenomen in de uiteindelijke indicatorenset.

Conceptindicator 7	
Nagaan en registreren puberteitsontwikkeling ouders en lengte van tweedegraadsfamilieleden in het DD JGZ, indien de lengte van het kind afwijkend is.	
Kernaanbeveling	Ga na en registreer de puberteitsontwikkeling van ouders en de lengte van tweedegraadsfamilieleden indien het kind een afwijkende lengtegroei heeft.
Bron	Thema 4. Verwijzen bij afwijkende lengtegroei
Type indicator	Procesindicator
Waarom belangrijk	In de JGZ-richtlijn Lengtegroei [1] wordt aanbevolen de puberteitsontwikkeling van ouders en de lengte van tweedegraadsfamilieleden in het DD JGZ te registreren, indien de lengte van het kind afwijkend is. Op deze wijze kan het groeipatroon van het kind beter worden beoordeeld Deze indicator is door de referenten als relevant beoordeeld (gemiddelde beoordeling 6,75).
Omschrijving indicator(en)	Deze kernaanbeveling valt uitéén in zes sub indicatoren A t/m C: A. % kinderen waarbij de puberteitsontwikkeling van de moeder is nagevraagd en geregistreerd is in het DD-JGZ. B. % kinderen waarbij de puberteitsontwikkeling van de vader is nagevraagd en geregistreerd is in het DD-JGZ. C. % kinderen waarvan de lengte van tweedegraadsfamilieleden (broers, zussen, opa's en/of oma's) is nagevraagd en geregistreerd is in het DD-JGZ.
Teller	A. Aantal kinderen waarbij de puberteitsontwikkeling van de moeder is nagevraagd en geregistreerd is in het DD-JGZ. B. Aantal kinderen waarbij de puberteitsontwikkeling van de vader is nagevraagd en geregistreerd is in het DD-JGZ. C. Aantal kinderen waarvan de lengte van tweedegraadsfamilieleden (broers, zussen, opa's en/of oma's) is nagevraagd en geregistreerd is in het DD-JGZ.
Noemer	Aantal kinderen met een afwijkende lengtegroei
Toelichting	Deze indicator wordt met een gemiddelde relevantie van 6,75 beoordeeld. Daarmee wordt deze indicator onder de drempelwaarde van een 7,0 beoordeeld en wordt daarom weggelaten uit de definitieve indicatorenset.

Conceptindicator 8

Ga na of ouders / kinderen problemen ervaren met de afwijkende lengtegroei	
Kernaanbeveling	Ga na of ouders / kinderen problemen ervaren met de afwijkende lengtegroei
Bron	Thema 5: Begeleiding door de JGZ bij een afwijkende lengtegroei
Type indicator	Procesindicator
Waarom belangrijk	In de JGZ-richtlijn Lengtegroei [1] wordt aanbevolen bij ouders of kinderen zelf na te vragen of zij problemen ervaren van hun afwijkende lengtegroei. Op deze wijze kunnen kinderen met een afwijkende lengtegroei en hun ouders ondersteund worden bij hun problemen. Deze indicator is door de referenten als relevant beoordeeld (gemiddelde beoordeling 8,4).
Omschrijving indicator(en)	% kinderen met een afwijkende lengtegroei waarbij aantoonbaar is nagevraagd of ouders/kinderen problemen ervaren met de afwijkende lengtegroei.
Teller	Aantal kinderen waarbij aantoonbaar is nagevraagd of ouders/kinderen problemen ervaren met de afwijkende lengtegroei.
Noemer	Aantal kinderen met een afwijkende lengtegroei
Toelichting	Deze indicator kan alleen in een open veld in het DD JGZ geregistreerd worden en is daarmee niet goed meetbaar. Deze indicator valt om deze reden weggelaten uit de definitieve indicatorenset.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

Na correctie voor dubbele aanbevelingen, selectie op specificiteit voor de richtlijn Lengtegroei en operationaliseerbaarheid zijn voor acht kernaanbevelingen conceptindicatoren ontwikkeld.

Voor drie kernaanbevelingen zijn definitieve indicatoren opgesteld. Na raadpleging van JGZ-professionals werd één indicator niet relevant geacht; de overige indicatoren werden relevant geacht, maar zijn niet registreerbaar in de huidige BDS.

5.2 Kanttekeningen

Een beperkt aantal JGZ-professionals is geraadpleegd over de relevantie en registreerbaarheid van concept-indicatoren. Gezien de hoge mate van consensus en mede-beoordeling door de ontwikkelaars, lijken de niet opgenomen conceptindicatoren voor de praktijk relevant, maar zijn de indicatoren via het huidige DD JGZ niet voldoende meetbaar.

Het is in principe relevant om alle kernaanbevelingen te meten omdat de ontwikkelaars aangeven dat zij allemaal uitgevoerd moeten worden om de effecten bij de 0-18 jarigen te kunnen bewerkstellingen. De methode van indicatorontwikkeling (in maat en getal uit te drukken en registreerbaar in de BDS) zorgt in die zin voor een kunstmatige reductie [4,5].

5.3 Aanbevelingen m.b.t. Richtlijn Lengtegroei

De uiteindelijke indicatorenset van de JGZ richtlijn Lengtegroei bevat slechts drie indicatoren. Vanwege deze beperkte omvang geven de indicatoren geen volledig beeld van de toepassing van alle adviezen uit de richtlijn. De indicatorenset is met nadruk bedoeld om op een relatief makkelijke manier een indicatie te krijgen van de opvolging van essentiële onderdelen uit de richtlijn. Het gaat daarbij met name om na te gaan welke adviezen uit de richtlijn niet goed in de praktijk worden gebracht. Indien uitkomsten minder positief uitvallen dan verwacht, zal altijd nader onderzoek moeten plaatsvinden om te achterhalen wat de oorzaak van de resultaten is. Op basis hiervan kan gericht naar verbeteracties worden gekeken.

De indicatorenset bevat uitsluitend procesindicatoren, wat betekent dat alleen informatie wordt verkregen over het handelen van de JGZ-professionals (en dus niet over het effect van de richtlijn). Om het effect van de richtlijn te toetsen, zou bijvoorbeeld onderzocht kunnen worden of de verwezen kinderen terecht verwezen werden of niet. Geschikte meetmethoden hiervoor zouden kunnen zijn: aparte registratie, bespreking tijdens intercollegiale toetsing (of intervisie) of via vignetten [4].

6 Referenties

1. Van Zoonen, Vlasblom E, Beltman M. JGZ-richtlijn 'Lengtegroei'. NCJ, verwacht 2019.
2. Donabedian A. Explorations in Quality Assessment and Monitoring Vol. 1. The Definition of Quality and Approaches to Its Assessment. Ann Arbor, MI: Health Administration Press, 1980.
3. Braspenning J, Bouma M, Hoenen J. Indicatoren op basis van richtlijnen. In: Everdingen van JJE, Dreesens DHH, Burgers JS, Swinkels JA, Barneveld van TA van, Weijden van der T. Handboek evidence-based richtlijnontwikkeling: een leidraad voor de praktijk. Houten: Bohn Stafleu van Loghum, 2014:265-275.
4. Fleuren MAH, Keer M, Paulussen TGWM. Adviesrapport meten van het gebruik van de JGZ-richtlijnen. Leiden: TNO, 2014.
5. Nothacker M, Stokes T, Shaw B, Lindsay P, Sipilä R, Follmann M, Kopp I. Reporting standards for guideline-based performance measures. Implementation Science 2016;11:6.
6. ZonMw. Richtlijnen Jeugdgezondheidszorg 2013-2018. ZonMw Programmamtekst. Den Haag: ZonMw 2012.
7. Van Zoonen, Vlasblom E, Beltman M. Rapportage praktijktest richtlijn Lengtegroei. NCJ, verwacht 2019.